

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Oznanilo in naročilo.

Velika nesreča je zadela našo sosedno škofijo ljubljansko. Na velikonočne praznike v noči od dne 14. do 15. aprila t. l. je strašen potres omajal hribe in doline, zemlja se je tresla, hišne stene so pokale, dimniki so se podirali in strešna opeka je padala raz strehe, podzemeljski grom in bučanje je vzbudilo vse prebivalce, ki so prestrašeni hiteli iz svojih prebivališč pod milo nebo, da si rešijo vsaj življenje. Kdo popiše strah in trepet prebivalcev, ko se je zemlja potem zopet večkrat tresla in zibala, ter se je še bilo bati večje ne-zgode! Poznejši sunki niso bili sicer več tako nevarni in osodepolni, vendar pa je ljudstvo zbegano in prestrašeno, ter mora vsled žugajoče nevarnosti, da se potres zopet ponovi, po hlevih in barakah prebivati.

Posebno je bela Ljubljana jako hudo zadeta, menda ni cerkve, pa tudi ne hiše v celem mestu, da ne bi bila več ali manj poškodovana; mnoge hiše se bodo morale popolnoma podreti in na novo zidati. Božja služba se mora pod milim nebom opravljati, ker so tudi hiše božje zelo poškodovane. Škoda, žalost in tuga je res nepopisna. Samo v Ljubljani se ceni škoda do pet milijonov goldinarjev, koliko pa še je po drugih mestih in vaséh na deželi! Zato pa je res pomoč nujno potrebna, in če sploh velja latinski pregovor: »Bis dat, qui cito dat — dvakrat dá, kdor hitro dá«, velja gotovo tukaj in je potrebno, da se po tem izreku ravnamo, in svoje srce odpremo ter z radodarno roko pritečemo na pomoč tako strašno obiskanim sosedom.

To tudi naj storimo iz hvaležnosti, da nas ta huda šiba ni tako hudo zadela, če ravno se je tudi v lavantinski škofiji čutil ob istem času potres in je sem ter tje škode uročil, posebno na cerkvah, pa ta se ne dá primerjati z velikim oškodovanjem, s katerim je sosedna škofija zadeta.

Vsled tega naroča kn. šk. ordinarijat, da naj, kdor le more, po svoji moči priteče na pomoč poškodovanim sosedom našim in podpira vsega usmiljenja vredne, po strašnem potresu oškodovane prebivalce. V ta namen še posebej vabi kn. šk. župnijstva, da naslednji II. nedeljo po veliki noči, to je 28. aprila t. l. ali pa III. nedeljo vernikom naznanijo, kako hudo je bila zadeta sosedna škofija ljubljanska vsled strašnega potresa, in da napravijo pobiranje milih darov za poškodovane po potresu, bodisi pri jutranji ali popoldanski božji službi, in mile darove nemudoma pošljejo kn. šk. ordinarijatski pisarni, da se bodo kn. šk. ordinarijatu ljubljanskemu za usmiljenja vredne nesrečne poškodovance poslali.

»Šibe potresa, reši nas, o Gospod!« —

Kn. šk. ordinarijat lavantinski v Mariboru, dne 22. aprila 1895.

† Mihael, knez in škof.

Naši Nemci pri Bismarku.

Velikonočni ponedeljek so neodrešeni štajarski Nemci gledali svojemu »izvoljencu in slavljencu« iz obličja v obličje. Menili so, da dobijo lepe pisanke, ali pruski Bismark jih je učil avstrijskega domoljuba in jim na srce pokladal v prihodnje večjo udanost do vladarske rodovine, kakor so jo včasih v preteklosti pokazali.

Gledé narodnega boja je Bismark štajarskim Nemcem bral ostre levite, rekoč: »Trebá se sicer meš seboj bojevati, toda ako več narodnostij živi pod istim vladarjem, borijo naj se za svoje pravice blagovoljno in stvarno in naj v narodni borbi ne kažejo oblike, ki nima družega namena in družega uspeha, kakor nasprotnike žaliti, dražiti, izzivati. Z nasprotnikom se spraviti ne bo vselej mogoče, toda po mojem mnenju je nam v Nemčiji in Avstriji mogoče, te vrste borbe vršiti bolj z osebno, hočem reči krščansko blagovoljnostjo. Toda poleg krščanstva obstoji pa tudi še vez skupnosti v isti državi, kar naj nas tudi nagiblje, da smo v sodbi, in sicer tudi v sodbi gledé nasprotujočega postopanja našega drugonarodnega soadržavljanja prizanesljivi. S tem Vam hočem — ne vem ali s primernimi besedami ali ne — za Vaše nenemške sosedé priporočiti neko spravljivost in prizanesljivost. Kot Nемец sicer ne trdim, da je ta prizanesljivost v tej konstelaciji znamenje premoči, vendar bi rad, da bi Vas naudajalo čutilo, da Vi kot zgodovinsko veljavnejši narod tudi svojega manj veljavnega tekmeca presoimate nekako s prizanesljivostjo višje samozavesti.«

Potem je Bismark opisaval nemški rod kot moški, ki naj svojo moč le milo rabi nasproti slovanskemu rodu, ki je bolj ženske, nežne nravi, to tembolj, ker je nemški rod lahko prepričan, da mu je po njegovi nravi in po zunanjih razmerah zagotovljena nadvlada vzlasti v Avstriji. — Ob sklepu svojega govora je Bismark napil avstrijskemu cesarju.

Tega govora štajarski neodrešeni Nemci ne bodo z lepa mogli pozabiti. Dve poglavitni hibi so namreč kazali ves čas pri Bismarkovih demonstracijah, zlasti štajarski nemški nacionalci, namreč neloyalnost in sovražstvo do svojih slovanskih sosedov. In na oboje jih je opozoril Bismark ter jim prav na debelo, kakor je sploh Bismarku v navadi, povedal, da naj bodo bolj zvesto-udani svojemu vladarju in manj sovražni nasproti svojim slovanskim sodeželanom.

— Nimamo sicer mnogo upanja, da bi ta Bismarkov hladni curek kaj pomiril razburjene živce nemških nacionalcev, saj to so pokazali pozneje v Berlinu; vendar dobro je, da je to znano, ker pri marsikateri priliki bomó zlasti Slovenci te besede Bismarkove Nemcem kličali v spomin.

Cerkvene zadeve.

Prelat Fran Kosar.

(Dalje.)

S to knjigo pa Kosar ni samo ovekovečil svojega škofa, nego je ž njo oslavlil tudi svoje ime in je zanesel čast naše škofije med širji svet. Ko so rajni škof z drugim odličnim duhovnikom našim obiskali Kettelerja, slavnega škofa v Mogunciji, ter ga pozdravili kot škof lavantinski, razvedri se lice moguncijskega škofa in prijazno sega v roke visokemu gostu, rekoč: »Vi ste torej naslednik Slomšekov, onega lavantinskega škofa, ki je uvedel v homiletiko novo vrsto govorov ter jo obogatil z »beraškimi« govori?«¹⁾ In ko je pisatelj teh vrst o svojem času z dobrim prijateljem potoval po Moravskem in Češkem, spoznavali so naju duhovni prijatelji po Kosarjevi knjigi, in njegovega Slomškovega životopisa niso mogli dosti prehaliti. Po duhovnih semenščih in samostanih so naju zagotavljali, da že dolgo niso slišali tako zanimivega in podučnega berila pri mizi, kakor je Slomšekov životopis. Zato se pa ne čudimo, da je knjiga med češkimi brati precej našla prijatelja, ki jo je na češko prevedel.²⁾ Dokler bo torej Slomškova zvezda prijazno sijala na cerkvenem nebu, bo se poleg nje vedno lesketala tudi njena zvezda sprémnica — ime Kosarjevo.

Na tem delu častitali so Kosarju najvišji cerkveni dostojanstveniki. Maksimilijan Jožef Tarnoczy, knez in nadškof solnograški, piše: »Z veseljem sem sprejel vašo mi drago knjigo. Pač sem slutil, da se bo med številnimi častilci in prijatelji nepozabnega škofa našlo še sposobno pero, ki nam bo naslikalo pravo podobo preblagega cerkvenega kneza in jo nam za vselej ohranilo. Bodite uverjeni, da je vaš životopis mojim željam povsem ustregel. Krasni spomenik, katerega ste vi, častiti gospod, postavili s svojim spisom ljubljenu očetu in višjemu pastirju, bodo hvalili ne le v domači škofiji, nego tudi v širjih krogih, kjer so poznali in umeli ceniti biser, ki se je skrival pod skromni suknjici, in je torej površnim cenilcem ostal prikrit.«³⁾

Andrej Gollmayer, nadškof goriški, se izraža: »Postavili ste visokemu pokojniku spomenik, ki je ravno tako v proslavo rajnemu, kakor v čast tudi gospodu pisatelju; vsem častilcem ranjcega bo vaša knjiga dobro došla.«⁴⁾

Laskave čestitke poslali so mu tudi Josip Juraj Strossmayer, škof v Djakovaru, Jernej Widmar, knezoškof ljubljanski, Valentin Wiery, knezoškof krški, prelat Jeran in drugi.

Toda Kosar ni samo z besedo proslavljal svojega škofa, nego je prilično tudi z živo besedo oznanjeval njegovo čast. Pri »besedi v slavni spomin na slovstvene zasluge pokojnega kneza in škofa lavantinskega Antona Martina Slomškega«⁵⁾ govoril je Kosar tako navdušeno, da nam je njegova beseda vsem globoko v srce segala. Ravno tako zgovoren je bil njegov jezik pri slovesnem razkritju Slomškovega spomenika, katerega mu je postavilo hvaležno slovensko ljudstvo v stolni cerkvi v Mariboru. Rekel je: »Ker tedaj ne moremo več tvojega prijaznega obličja gledati, vzvišeni dobrotnik naš! naj nas zanaprej vsaj tvoja podoba razveseljuje. Najte torej, nedolžne deklice! ki kakor ovenčane družice da-

nešnje svečanost kinčate, da zagrinjalo pade, ki nam podoba zakriva«! Pri teh besedah sta dve deklici zagrinjalo odstranili, in naše oči so radostno gledale iz belega marmorja lepo izsekano podobo Slomškovu. Nato je Kosar z zgovorno besedo tolmačil trojni napis v treh jezicih v znožju spomenika. »Dem Gründer des Bischofsitzes in Marburg«¹⁾ — »Antonio Martino Slomšek, ecclesiae egregio episcopo, pastori optimo«²⁾ — »Narodnemu buditelju, pisatelju in pesniku hvaležni Slovenci«.

Ko je predlani ob tridesetletnici Slomškovu smrti si slovenska čitalnica v Mariboru omislila prelepo sliko Slomškega, vabila je čitalnica zopet Kosarja na besedo, katere pa vsled svoje bolehavosti ni mogel prevzeti. Rekel je pa vabilcem znamenite besede: »Slomšek se pač vedno raste, in bo rasel, dokler ne zraste iz njega svetnik božji, katerega bomo častili na oltarju«.

Nič manj kakor škof Slomšek, čislali so tudi knezoškof Jakob Maksimilijan Kosarjevo bistro glavo in pobožno srce. O svojem času, ko so si razni nasprotniki na vso moč prizadevali luč Kosarjevega duha poriniti pod mernik, zastavili so rajni knez na merodajnem mestu ves svoj upliv, da se je ta luč postavila zopet na svečnik, ter je potem prijazno svetila po naši škofiji. Jonatan je nekdanj zagotavljal svojega prijatelja Davida, rekši: »Moj oče Savel nič ne stori, ne velicega in ne majhnega, da bi poprej meni ne povedal«³⁾ — tako rajni škof niso lahko kaj storili, da bi se o stvari prej ne posvetovali s Kosarjem. In to milost vedel je Kosar ceniti in je bil za njo hvaležen svojemu škofu. Ob zlati njihovi sv. maši, ko je višjemu pastirju pri slovesnem obedu nazdravljaj v imenu škofije, je pred vsemi gosti hvaležno omenjal naklonjenosti, katero so zlasti njemu kazali ves čas svojega vladanja. Naj tukaj omenimo, da je Kosar rajnega škofa l. 1878. spremljal na potovanju v Švico in na Francosko.

Srčna zahvala in ponižna prošnja!

Zidanje cerkve Matere Milosti vrlo napreduje in če nas ne zapustijo Marijini častivci, bomo to bogoljubno delo srečno dokončali. Pristrčno se zahvalimo pred vsem prečastiti duhovščini za ves trud in vso skrb v tem obziru, posebno pa, da so naše brate, ki milodare pobirajo, tako ljubeznjivo sprejemali in prenočevali. Ob enem pa tudi ponižno prosimo, da nas p. n. duhovščina tudi zanaprej ne zapusti in pobožnemu vernemu ljudstvu naše bogoljubno delo priporoča. Ker pa zraven velike denarne pomoči tudi potrebujemo nebeškega blagoslova, ki mora počivati na vseh milodarih za to Marijino cerkev, tedaj tudi prosimo vse pobožne Marijine častivce, naj še se tudi zanaprej v svojih molitvah spominjajo našega bogoljubnega dela. Želimo, da bi postala ta Marijina cerkev očiten dokaz ne samo neizmernega zaupanja v Božjo previdnost ampak tudi sad neštivilnih molitev in prošenj pobožnega, vernega ljudstva. Upamo si izreči, da za nobeno enako delo sedanjega časa ni se toliko molilo in prosilo, kakor za stavbo Marijine cerkve v Mariboru! To zavest nam daje sladko zaupanje, da bomo to blaženo delo srečno dokončali in se bodejo izpolnile preroške besede pobožnega Tobija čez krasno Jeruzalemsko mesto in njegov veličastni tempelj: »Blaženi, ki bodo Tebe zidali« tudi nad vsemi tistimi, ki s svojimi milodari pomagajo zidati cerkev Matere Milosti v Mariboru!

Sklepamo našo srčno zahvalo in ponižno prošnjo z

¹⁾ Prim. Slomšek's Leben und Wirken str. 215 i. d., in Drob. 1862 str. 47—55.

²⁾ Anton in Martin Slomšek. Jeho život i apoštolská činost. Ze spisu slovenského Františka Kosara preložil Fr. Klima.

³⁾ Solnograd 5. avg. 1863.

⁴⁾ Gorica 5. avg. 1863.

⁵⁾ 26. okt. 1862. Natisnil Jož. Blaznik v Ljubljani.

¹⁾ Ustanovitelju škofovskega sedeža v Mariboru.

²⁾ Antonu Martinu Slomšku, sv. cerkve izbornemu škofu, pastirju najboljšemu.

³⁾ I. Kralj. 20, 2.

geslom: Vse po Mariji! Vse v Mariji! Vse z Marijo!
Vse za Marijo!

Frančiškanski samostan v Mariboru, 14. aprila 1895.
P. Kalist Heric, quardijan.

Gospodarske stvari.

Kompóst.

(Konec.)

Ko imamo tako pripravljen kompost, moremo ž njim gnojiti. Gnojijo se s kompostom travniki, sadunosniki in vinogradi. Za polja ni tolikanj dober, ker pride odveč plevela ž njim v zemljo. Za gnojenje poljskih rastlin, ki v enem letu, oziroma še prej zapustijo zemljišče, rabi se zemljo zboljšajoči živinski gnoj v zvezi z jako lahko raztopnimi umetnimi gnojili n. pr. s superfosfatom, čili-solitrom, katere morejo rastline že v enem letu precej izkoristiti.

Ako napravimo kompost, o katerem vemo, iz koliko in iz katerih tvarin obstoji, torej vemo tudi na koliko koliko redilnih snovij ene ali druge baže da ima v sebi; tedaj lahko preračunimo, koliko voz ga je treba za gnojenje.

Na travnike se kompost navozi navadno v zimi, ter se tedaj kolikor moč enakomerno raztrese. Da ga je mogoče enakomerno potresati, moramo kompost prav razdeliti.

Gnojimo n. pr. naš vinograd s kompostom in sicer tako, da spravimo na *ha* vinograda za okoli tri leta 90 *kg* dušca, 150 *kg* fosforove kisline in pa 150 *kg* kalija. Koliko teh snovij je v gotovi množini komposta, vemo na priliko, ako smo množino posameznih tvarin, katere smo na kompost spravili, zapisovali. Mi vemo, koliko zemlje, koliko listja, koliko pepela, koliko koščene moke itd. smo porabili za kompost, vemo pa tudi, koliko rastlinskih redilnih snovij imajo te tvarine, treba nam samo brojiti.

Imamo pa n. pr. kompost, ki ima 90 *kg* dušca, 150 *kg* fosforove kisline in pa 50 *kg* kalija v 50 *q* ali v 10 vozovih. Na oralu stoji okoli 10.000 trt. K vsaki trti spravimo torej tega komposta 0,5 *kg*, zadostuje ga nam torej 1 voz za 1000 trt, moramo torej ta voz trtam prav razdeliti. To je posebno lahko tam, kjer so trte v vrste sajene.

Na travnikih kompost enako razdelimo. Tje ga navozimo, ako ni tako koncentriran, kakor oni za vinograd, za 1 *ha* n. pr. 100 voz po 10 *q*. Na vsak *m*² pride ga 10 *kg*, en voz zadostuje torej za 100 *m*² ali 1 ar. Vsak voz moramo torej v kupih na 1 ar razdeliti. Ako vozimo kompost na travnik in ga praznimo v vrste 10 *m* ali okoli 13 korakov vsaksebi in spraznimo v vrstah vsak voz na vsacih 13 korakov, tedaj nam pride na 1 *ha* ravno 100 voz. Prazni se pa kompost v kupa in sicer po polovico ali bolje po četrt voza in ti kupi se morajo potem dobro raztresti. Za gnojenje sadunosnikov naj bi se približno enake množine rastlinskih redilnih snovij rabile, kakor za vinograde; kjer pa v sadunosniku ob enem tudi trava raste, tam bode bolje nekaj več gnojiti.

Ako vozimo v sadunosnik, obsajen z jabolki, kompost, in ako potrebujemo za 1 *ha* sadunosnika 100 voz, tedaj spravimo pod vsako drevo eden voz komposta.

Na travnikih kompost samo raztresemo. V vinogradih bi pa tedaj samo plevelne rastline podpirali. Glavni pogoj, da bode uspeh vsakoršnega gnojenja dober, je, da se spravi gnojilo tje, kjer ga korenine lahko dosežejo. Korenine vinske trte segajo pa precej globoko,

zlasti ker moramo vrstne korenine vedno zatirati. Zato pa moremo kompost, ako ga po vinogradu raztrosimo, globoko podkopati. V vinogradih, ki so s koreninami že dobro prepreženi, najbolje da gnojimo v jarke, ki se blizu 30 *cm* globoko med vrstami izkopljejo. Mlajšim trtam pa gnojimo neposredno vsaki posebej, ako okoli njih, kar je bolje, nego samo na eni strani, jarke izkopljemo ter v te kompost, sploh gnojilo spravimo.

Najbolje pa se ve, da vedno ostane enakomerno raztresanje komposta po celem prostoru in pa globoko podkopavanje, kajti le tu se gnojilo najbolj enakomerno razdeli, med tem, ako ga samo v jamice spravljamo, gnojimo samo en del zemljišča.

Ako se v sadunosnikih močno s kompostom gnoji, se zamore tudi prosto raztresti enako, kakor po travnikih. Ako pa imamo manj komposta, bolje da izkopljemo blizu pod kapom krone 1 *m* narazno ali ako ni treba tako močno gnojiti, tudi bolj narazne jamice, v katere kompost spravimo. Za močno gnojenje, kakor n. pr. za jako opešano drevje, je pa najbolje pod kupom krone skopati jarek in v tega kompost spraviti.

Če bomo na opisani način dobro kompost napravljali in ga prav porabili, tedaj ne bode živina krme stradala, gnoja bode dovolj za polja in nam bode to bolje rodilo, pa povečati bomo morali tudi kleti in pa shrambe za sadje; kajti slabe letine bodo le še tedaj, kadar nam bodo vremenske nezgode in druge razne uime nagajale. Hočemo videti čez nekaj let, kaj zamore dober kompost koristiti, kdo bode čez nekaj let na boljem, isti kateri se je za razpravljanje o kompostu zanimal in ima trdno voljo se po tem ravnati, ali isti, katerega je ta sama po sebi res nekoliko suhoparna tvarina dolgočasila. J. B.

Sejmovi. Dne 27. aprila pri Sv. Antonu v Slov. gor. in v Poličanah (svinjski sejem). Dne 29. aprila pri Sv. Jakobu v Dolu. Dne 2. maja v Ljubnem, Lipnici, Vržeju, pri Sv. Treh kraljih v Slov. gor., v Imenem (svinjski sejem), Sevnici ob Savi, v Velenju, na Muti, v Celju, pri Sv. Barbari v Holozah, na Hajdinju in pri Sv. Vidu niže Ptujja. Dne 2. maja na Bregu pri Ptujju (svinjski sejem). Dne 3. maja v Loki, pri Sv. Križu na Murskem polju, v Selnici ob Dravi in na Ptujski gori.

Dopisi.

Iz Ljubljane. (Potres.) Grozna je bila noč od 14. do 15. aprila. Ob 11. uri 16 minut se je začelo nepopisljivo podzemeljsko bučanje in rohnenje, in jedno minuto pozneje se je začelo tresti s tako velikansko silo, da so na vseh koncih začela pokati in se rušiti zidovja, da je vsak mislil, da je konec sveta ali da se zdaj in zdaj odpre zemlja in se vse skupaj pogrezne vanjo. Ta prvi in najsilnejši sunek je trajal 23 sekund. Predno je še prenehalo tresti, začulo se je rušenje, padali so dimniki in zidovi so se podirali, ljudje pa so kričali in tarnali, otroci so jokali, — in vse je bežalo pod milo nebo na varne prostore. Ko se za tri minute zopet zemlja strese, ni ostal nihče več po hišah. Celo noč skoro in še te dni so se vznemirjajoči sunki ponavljali. V dež. bolnišnici je pri prvih sunkih bolnike prešinil grozovit strah; poskakali so s postelj in bežali; tisti pa, ki si niso mogli sami pomoči, so kričali in jokali ter klicali na pomoč. Usniljene sestre so se pri tej priliki pokazale kot angelje v človeški podobi. Neustrašene so prenašale bolnike iz podirajočega se poslopja na vrt in jim tam pripravile ležišča. Niso se zbale ponavljajočih se potresov, nego delale neutrudno, dokler niso bili vsi

bolniki spravljeni. Še tako dobro plačan strežnik tega ne bi storil, kaj tacega le premore prava krščanska ljubezen! Kdor je velikonočni ponedeljek ob rani uri šel gledat po ljubljanskih ulicah, temu ostane spomin na tužni prizor neizbrisno utisnjen v srce. Vse ulice so bile polne raz strehe padle opeke, povsod so se videle poškodovane ali do cela razdrapane strehe in razpokline v zidovih; malone vse dimnike je potres razdril. Katere cerkve, javna in zasebna poslopja so največ škode trpele, omenjeno je bilo na kratko zadnjič v dopisu iz Ljubljane. Koliko je potres povzročil škode, to se je še le sedaj moglo površno pregledati. Poslopja so veliko huje poškodovana, nego je soditi na prvi pogled, ker je zidovje v notranjosti razpokaño. Hiše na velikem trgu, kar jih obrobja grad, so primeroma prav malo poškodovane, kaznilnica na gradu je hudo trpela, da so oni dan kaznjence morali poslati v Maribor, Gradec in v »Zell am See« na Solnograško. Kolikor je mogoče ceniti škodo sedaj, znaša ista 5 milijonov gold. Ljubljana je vsled potresa mnogo več trpela, kakor v novembru l. 1880. Zagreb. Po potresu so par nočij ljudje večinoma prebili pod milim nebom ali pa v šotorih. Zdaj pa prebivajo oni, katerih stanovanja so razdjana, v lesenih barakah, železniških vozovih in v pritličju šolskih poslopij; šolski poduk je za več tednov ustavljen. Reveži in teh je zdaj sila veliko, dobivajo hrano v javnih kuhinjah. Dunajska rešilna družba in »Volksküchenverein« jih vsak dan prehranita več tisoč. Komisije pregledujejo hiše in tesarji ter kacic 200 pionirjev iz Ptujja podpirajo zrahljano zidovje; vsled tega je nekaj ulic zaprtih. Služba božja se po vseh farah ljubljanskih obhaja pod milim nebom. Zadnjo nedeljo so se večernic na Jožefovem trgu udeležili tudi mil. knezožkof Jakob. Prostorni trg je bil napolnjen ljudstva. Sploh te dni mnogo molimo, skoro vsak dan gre velika procesija k M. B. na Dobrovo. V tej grózni revščini in nesreči nas tolaži misel, da je vse božja sv. volja in da po vsej Avstriji imajo z nami sočutje. Bog nam obudi prav obilno usmiljenih src!

Z Zdol pri Kozjem. (Marsikaj; potres.)

Hvala Bogu, da je huda zima minola in nas greje pomladansko solnce. Po zimi je pri nas sneg mnogo škode napravil in veliko kozolcev porušil malovrednim gospodarjem. Pa tudi ozimni setvi je škodoval, ker je ječmen in piro zadušil. Dolgo, dolgo se sneg ni hotel ugeniti, zato nam zdaj delo zaostaja. Tudi nas grdo vreme pri delu precej zadržuje. Bog se nas usmili! — Prav veliko hiš je v naši kozjanski župniji že vpisanih v družbo sv. nazareške družine. Naj bi se vse vpisale! — Pri posestniku Filipu Grobelšekcu so na veliko soboto blagoslovili č. g. kaplan nov križ in velikonočno jagnje. Takrat smo mislili, da bodo prazniki prav veseli. Toda v noči od 14. in 15. t. m. je bil potres ob $\frac{1}{4}$ 12., trajajoč 20 sekund; drugi slabši ob $\frac{3}{4}$ 12. je trajal 8 sekund, tretji $\frac{1}{5}$. in zadnji ob 7. uri. Mnogo dimnikov je razrušil in na zidovju veliko razpoklin napravil. Te strašne noči ne zabimo nikoli.

Iz Frama. (Velika noč) je bila prav vesela, sicer mrzla pa lepa, in strašna; kajti močen potres nas je o pol 12. uri iz sladkega spanja predramil, ko je trajal blizo 10 srenotkov, in tekkel od vshoda proti zahodu. Bil je pa tako silen, da so svetilnice klepetale, pero pri nastenski uri je donelo, nekateri ljudje pa so preplašeni iz hiše pobegnili. Zdelo se nam je, kakor da bi se hiše pod nami na suhih orehih naprej pomikale ali kotale. Čez četrte ure se je čutil zopet samo eden sunek. Ponedeljek jutro ob $\frac{3}{4}$ 4. se je zopet čutil rahel potres. Ljubi Bog nas varuj! — Ravno ta dan — na veliko noč — je umrl daleč okoli znani Tomaž Krajnc, podomače Malejč, po dolgi in hudi boleznii vodenike,

večkrat spreviden s svetimi posvečili. Bil je mož bistre glave, šaljivih možgan, slovenskega srca, kar se je pri volitvah in veselicah tudi vselej pokazalo. On je osnoval tukaj prvo oljarnico; bil je nekdanj več let župan. Njegov pogreb je bil sijajen. Bog mu daj nebeški raj!

Iz Radinec. (Potres; razne novice). Tudi pri nas smo strašanski potres, ki je naše brate na Kranjskem v tolikej meri poškodoval, silno občutili. Moj Bog, na grenko žalost našo pa je morala pri tej veliki nesreči ravno premila nam bela Ljubljana, ki zdaj vsa otožna v solzah plava, največ strahu prenašati in tolike škode trpeti! Prvi sunek je bil prav ob pol 12. uri, in ta bil je najmočnejši. S prvega smo čuli grozno bobnenje sem od ogerske strani, zatem je trikrat močno sunilo, potem se začela zemlja tresti s tako močjo, da so se stenske ure ustavile in nam je po dilah vse piskre spremetalo. Posebne nesreče hvala Bogu ni bilo, le gornjeradgonski grad je počil na treh straneh. Ta potres trajal je kakih 35 sekund. Drugi slabjši sunek bil je ob polnoči, in tretji ob pol petih zjutraj. Ko se je začelo drugokrat tresti, smo se vsi oblekli in do ranega jutra nismo se več upali stisniti očesa; vsak poedini je za-se na tihem molil. — Inači vam nimam nič posebnega poročati, razven če vas zanima, da so vernemu slugi orehovega preroka, kapelskem kramarju Fr. Hausmanu oni dan prisolili 15 gld. kazni in kakih 25 gld. stroškov, ker je grdo psoval kapelskega č. g. kaplana. Ali se bo zdaj spametoval? — Zidanje nove šole pri Kapeli hitro napreduje in prihodnji mesec bo že pod streho. Da bi le tudi davkoplačilci mogli zmagati velike stroške! — Letina bode menda slaba, ker je zemlja zelo zbita, in nam je vzela zima rž in ječmen.

Iz Podsrede. (Zahvala.) Za posestnike v Podsredi, kateri so ponesrečili po plazju, pristopil je takoj gospod Friderik Tax, c. kr. namestnijski tajnik in uradni vodja glavarstva v Brežicah, s to izdatno pomočjo, da je nabral v okraju milodare, katere so blagodušno darovali: neimenovan dobrotnik 100 fl., očetje trapisti v Rajhenburgu 20 fl., mestni občinski urad v Brežicah 24 fl. 65 kr., občinski urad trg Podčetrtek 27 fl., občinski urad trg Kozje 16 fl., občinski urad trg Sevnica 20 fl. 10 kr., občinski urad trg Rajhenburg 12 fl. 46 kr. Za vse te milodare izreka se dotičnim dariteljem v imenu ponesrečenih presrčna zahvala, kakor tudi uradnemu vodji gospodu Frideriku Tax, kateri je razodel svoje usmiljeno srce ne le z nabiranjem zgoraj navedenih milodarov, nego še več s tem, da je obvesten o nesreči, kar v hipu se podal z inženirjem Smrekarjem na porušeno mesto, privedši s seboj rajhenburške požarne bambovce in pozvavši tudi one iz Kozjega, ter je nadzoroval delavce pri prepadu še v poznej noči pri baklah in žrtvoval tako tudi fizične svoje moči. Tudi je pozval edno stotnijo pionirjev iz Ptujja ter se je z vso skrbjo udeležil reševalnih poslov od dne 3. do 15. apr. po dnevu kakor po noči in se poslovil od Podsredčanov še le na velikonočni ponedeljek. Za vse to nam nepozabljivo delovanje naj ga blagoslovi Bog! Občinski urad trg Podsreda, 20 aprila 1895.

Iz Vitanja. (Nemško šolo) je dovolilo c. kr. ministerstvo za poduk in bogočastje vitanjski občini. Občine: Brezen, Dolič, Paka, Skomré in Ljubnica so proti odloku c. kr. deželnega šolskega sveta, ki je dovolil to šolo že l. 1893., ugovor poslale na ministerstvo. Temu ugovoru so se pridružili tudi mnogi posestniki iz vitanjske občine. Ugovora sicer ministerstvo ni uslišalo; toda nekaj jako važnega se je vendar doseglo s tem ugovorom. Deželni šolski svet je bil namreč odločil, da trška občina nima več plačevati za dozdašnjo vitanjsko šolo, temveč bi jo imele vzdrževati samo le imenovane okoličanske občine. A ministerstvo je reklo

tako-le: »Ker se slovenski otroci iz vitanjske občine ne smejo siliti v prihodnjo nemško šolo, bodo obiskovali slovenski otroci iz trga tudi zanaprej dozdašnjo šolo. Vsled tega pa mora vitanjska kakor do zdaj, tako tudi v prihodnje plačevati za trirazredno šolo, zraven pa sama vzdrževati novo nemško šolo.« Razun nekaterih premožnejših Vitanjčanov so drugi tukajšnji prebivalci bolj siromašni ljudje, in ti siromaki bodo morali v prihodnje plačevati ne le za nepotrebno nemško šolo, ampak kakor so zdaj, tudi nadalje za dozdašnjo slovensko trirazrednico. Komu bo ta enorazredna nemška šola koristila? Komu? Ali se bodo nje veselili davkoplačevalci, ki morajo letos plačevati štirideset procentov samih občinskih doklad, ko še nimajo stroškov za nemško šolo?

Iz vitanjske okolice. († Vincenc Petre.) Vrlega moža smo zgubili. Velikonočni torek je umrl po dolgotrajni bolezni Vincenc Petre, posestnik in zastopnik skomarske občine v vitanjskem krajnem šolskem svetu, odbornik »cerkvene družbe« in »bralnega društva« v Vitanju. Bil je pokojni pri vseh faranih jako priljubljena oseba, bistroumen in trezen mož ter poštenjak od nog do glave. Takih značajnih in treznih, skozi in skozi krščanskih in narodnih možev nam je treba, kakoršen je bil rajni Vincenc Petre, potem ne bota brezverstvo in nemškutarija po naših hribih mnogo škodovala. Pokojni Vincenc Petre ostane v blagem spominu pri vseh poštenih Slovencih.

Od Sv. Lenarta v Slov. gor. (Okrajna hranilnica) je razposlala ravnokar svoj računski sklep za leto 1894. in sicer sedaj prvič v slovenskem jeziku. Okrajna hranilnica je začela svoje delovanje leta 1873. Prvo leto svojega obstanka je sprejela 369 vlog v vrednosti 66.599 gld., koje je obrestovala s 5 in pol odstotki. Koncem minolega leta pa je imela ta okrajna hranilnica 388 novih in 1503 starih vlog v vrednosti 176.971 gld. 20½ kr., koje je obrestovala s 4½ odstotki; a zemljišna posojila so znašala 6790 gld., koje je obrestovala s petimi odstotki. Hranilnica je delovala vseskozi samo s polovico odstotka, izzemši 5 let od 1880 do 1884, ko je imela zase celi odstotek. Glavni in kurzni rezervni sklad znašal je koncem 1894. leta 42.611 gld. 56½ kr. Ravnateljstvo hranilnice se je za bodoče v tem zdatno spremenilo, da je prišel na mesto bivšega predsednika dr. I. Lešnika tukajšni g. dekan J. Jurčič, čegar zasluga je menda, da je poslala hranilnica, koje uradni jezik je slovenski, tudi slovensko poročilo o svojem delovanju.

Iz Hardeka pri Ormožu. (Pridni ženiv spomin.) Dan 30. sušca 1895 nam je dal tožno zvezo z onim smrtnim dnem, kojega si se, dragi »Slovenski Gospodar«, nekaj pred tremi leti račil spominjati ob tožnej zgubi »pridnega slovenskega dijaka« Jakoba Hanželiča. Dne 30. sušca 1895 sprevajali smo njegovo mater Marijo, rodod Meškovo, k večnemu počitku. Močno je dirnila vest o smrti te blage ženke ne samo vsakega občana, temveč se tudi nemudoma raznesla v vsa sosedstva. Vkljub najslabšemu vremenu je čakalo na vse jutro mogočno število zavednih naših krajanov, da izkaže zadnjo čast izglednej materi in vrle Slovenki. Brata njej, č. g. Davorina Meška, župnika pri Kapeli, zabranila je neizprosna bolezen, katere kal se cimi od dne, ko je v letošnji stroge zimi moral spemiti svojega očeta do hladnega groba, da ob rakvi svoje edine sestre ni mogel biti navzoč kot svedok odkritosrčnega sožalja. Izgledna mati, sem rekel, bila je pokojnica in vrla Slovenka. Vsakdor, ki je imel priliko ž njo občevati ali biti v gostoljubnem Hanželičevem hramu, vé to, a še več priča to izgledna odgoja njenih otrok. Ormoška ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda

se ponaša ž njenima hčerkama od početka svojega obstanka, in ravno pridni otroci so pokojničnemu možu, zavednemu našemu županu, največja tolažba v tej britkejši usodi. Na svidanje nad zvezdami!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar se bodo na potu v Pulj nekaj ur mudili v Ljubljani. — Državni zbor se je sešel 23. t. m. in sprejel nujni predlog, naj vlada preizkavé o škodi po potresu dovrši in uspešno skrbi za pomoč. Tudi naj predloži postavo, da se zlajšajo davki za potrebne prezidave in zidanje vsled potresa. — Nižjeavstrijsko domoljubno katol. ljudsko društvo je v nedeljo slovesno praznovalo 25-letnico svojega obstanka. — Ves Dunaj se zanima za Ljubljane. Mestni svet je daroval 5000 fl.

Češko. Zlata Praga je bila prvo mesto, katere županstvo je Ljubljani poslalo 1000 fl. podpore. — Časopis »Čech« priporoča, naj se krščansko misleči Čehi in Nemci zedinijo in skupno delujejo. Žal, da je pri Čehih in Nemcih mnogo takih, katerim je narodnost vse, vera pa nič.

Moravsko. Čehi hočejo v Brnu osnovati višjo trgovsko šolo. V ta namen so ustanovili posebno društvo. Ta šola je jako potrebna in bode gotovo povzdignila narodno zavest med moravskimi slovanskimi trgovci.

Štajarsko. Naši Bismarkovci so bili tudi v Berlinu in ondi pozabili, kaj so dolžni našemu presvetlemu cesarju. Zdaj bo vendar enkrat vlada te stekliške spoznala! — V Gradcu sta v belem tednu bila dva velikanska misijona. Blizu 16.000 vernikov je bilo obhajanih. — V Ptujju bodo Nemci zidali novo gledališče z — dolgovi.

Koroško. Pri občinski volitvah v občini Čajna-Čače-Smerče-Št. Jurij so zmagali Slovenci v 2. in 3. razredu. — Podjurski župani so imeli v Velikovcu shod in sklenili izprositi pri vladi štiri prodajalnice za prodajanje živinske soli. — V Brežah je ob službo nemški notar Janez Hanser zaradi nepoštenosti.

Kranjsko. Svetli cesar so darovali za ponesrečence v Ljubljani in okolici 15.000 fl., za pogorelece v Toplicah na Dolenjskem pa 1000 fl. — Mestni svet ljubljanski vsak dan zboruje. — Občinske volitve v Ljubljani so se preložile na zadnje dni maja. — Dne 17. t. m. je bil prav dobro obiskan shod katol. političnega društva za ralski okraj pri Sv. Duhu ob bohinjskem jezeru.

Primorsko. Slovanska čitalnica v Trstu je pri-radila lepo veselico v korist nesrečnim Ljubljancem. — Preteklo nedeljo je bil volilski shod v Dekanih, kjer sta poročala poslanca Spinčič in Lego, pa tudi v Smoljanah na Kantanarščini, katerega je sklical dr. Laginja. Sploh se Slovenci in Hrvati jako pridno pripravljajo na bodoče deželnozborske volitve. V Podgraji so zmagali pri volitvi volilnih mož. Ker je borba bila velikanska, zato je navdušenje tem večje.

Ogersko. Za sedaj je 18. dec. t. l. določen za pričetek civilnega zakona. Bržčas pa še utegne vse drugače priti. Te dni je namreč pri primasu in pri nekaterih škofih bil papežev poslanik ali nuncij dunajski, Agliardi. Ta obisk v imenu papeževem je sila važen; zato pa liberalni časniki tudi na vso moč hujskajo proti nunciju.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče Leon XIII. se zelo zanimajo za socialna vprašanja. Te dni so ljubeznivo pismo poslali

francoskemu grofu Ivertu, ki je ustanovil društvo krščanskih posestnikov.

Francosko. Na veliki petek so v Parizu frasoni na večih veseljih jedli mesečne jedi. Neizrečena prevzetnost! Zato se ne smemo čuditi, ako je te dni zvedela pariška policija, da je neki nevarni anarhist ali prekuceh odpotoval iz Londona na Francosko, da hoče umoriti predsednika republike.

Norveško. Ta dežela je precej samostojna, vendar pa pripozna švedskega kralja. Že dolgo je prepir med njo in Švedsko. Kralj se je te dni izrekel, da se odpove prestolu, ako se ta razpor ne poravna. To je resno poročilo.

Rusko. Na Poljskem so postala ruska oblastva prijazna Poljakom. Velikonočno nedeljo je novi gubernator ali carjev namestnik, grof Šuvalov, s soprogo obiskal nadškofa Popiela, ki je dobil od carja Nikolaja dovoljenje, da se je smel odpeljati v Rim, kjer nadškof več tednov ostane.

Bolgarsko. Časniki v tem tednu poročajo, da je ministerski predsednik Stojlov zadnjič na Dunaju ponovil z Avstrijo vojaško pogodbo, katero je bojda sklenil Stambulov. — Oni dan so bili pri knezu odlični bolgarski Macedonci. Knez jim je priporočal, naj bodo proti Turčiji mirni, kar so mu tudi obljubili.

Srbsko. Volitve v skupščino so končane. Voljenih je 140 naprednjakov in neutralnih, 30 liberalcev in 3 radikalci. Kralj je imenoval le 40 poslancev. Ker so naprednjaki pristaži vlade, je vlada z volitvami zelo zadovoljna.

Azija. Med Japonci in Kitajci je sicer sklenjen mir, vendar ta evropskim vladam nič ne ugaja. Evropske vlade se namreč bojé, da s časom Japonci Evrope v vzhodni Aziji popolnoma izpodrinejo. Evropske vlade se že poganjajo, kako bi ugovarjale sklenjenemu miru. Vojske pa nobena ne bo začela z Japonci, ker je Japonsko — predaleč.

Za poduk in kratek čas.

Dva sta šla skupaj.

(Konec.)

»Tako daleč ste prišli?« vpraša Grudnik. »Pa ne samo to; le pomislite mojo sramoto, moje gospodarstvo bo kupil ta — ptujec. Kdo bo mogel tako drago plačati, kakor Verner? Kos njive za cesto mu nisem hotel prodati, zdaj bo pa dobil celo moje gospodarstvo! Rajši bi Bog ve kam zginil in si svojo trdo bučo tukaj ob drevesu razbil! Imam ženo in tri male otročiče.«

Ko je Brazdar to izgovoril, so se mu oči s solzami napolnile. »Povejte mi pa vi zdaj, katerega odvetnika ste imeli, da vam je tako dobro svetoval, da se niste v tožbo spustili. To je bil najboljši svet; kako drag pa je bil?«

»Še enega vinarja nisem za ta svet plačal«, odgovoril je Grudnik, smehlja je se. »To je bilo tako. Ko je takrat g. Verner zahteval od nas toliko zemlje, da bi si mogel cesto napraviti in ko se je cela občina zoper njega vzdignila, šel sem tudi jaz v mesto, da se o tem posvetujem z odvetnikom. Bilo je ravno neko nedeljo v postu.

Bil sem že blizu mesta, kar zaslišim glas zvonov; vabili so k sv. maši. Tukaj, tukaj se je dragi prijatelj, pot delila. Ena je šla k hiši gosp. odvetnika Žmikavca in druga pa k cerkvi. Zvonovi so peli in v mojem srcu se je tudi glasilo: kam zdaj? — Na levo ali na desno? V tem trenutku sem se spomnil svoje babice, ki so mi

od doma odhajajočemu rekli: »Idi, dragi Joža, idi, pa preden kaj začneš, posvetuj se z Bogom. Jaz bom zate molila, da ti Bog dá dobro misel«. — Hotel sem že iti k hiši g. Žmikavca, pa takoj mi je nekaj reklo — potem po sv. maši. In šel sem v cerkev.

In kaj sem tam slišal? Duhovnik, ne veliki, bilo jih je komaj na prižnici videti, so lepo govorili. Vse sem jih lepo razumel, pridigali so ravno in te besede si vsak dan ponavljam: »Kdo namreč zmed vas, kadar hoče stolp zidati, ne séde poprej, in ne razšteje potrebnih izdajkov, ali ima dosti, da ga dodela; da se mu, kadar ustavi dno, in ne more dokončati, ne začno vsi, kateri vidijo, posmehovati, rekoč: Ta človek je začel zidati, pa ni mogel dokončati? Ali kateri kralj, kadar se gre vojskovat zoper drugega kralja, ne séde poprej, in ne premisli, ali more z desetimi tisoči naproti iti tistemu, kateri gre nad-nj z dvajsetimi tisoči? Sicer pošlje, dokler je še daleč, sporočnikov do njega, in prosi miru.« — Stal sem poleg spovednice, v kateri so drugi duhovnik sedeli. Bil sem takrat posebno ganjen.

»Eh kaj, Joža, pravim sam pri sebi. Že dolgo nisi bil pri sv. spovedi. Spravi se tudi enkrat z Bogom, imaš dovolj poln »žakelj« — izprazni ga tukaj! »Začel sem moliti in prositi sv. Duha, da mi pamet razsvetli, da vse grehe prav spoznam, vest sem si lepo izprašal, srčno žalost in trdni sklep obudil, pokleknil sem, vse grehe razodel duhovniku, in sem jim tudi rekel, zakaj da sem prišel v mesto. Duhovnik so mi rekli, da naj se spominjam besedij, katere so ravno zdaj na prižnici razložili.

»Z bogatinom, milijonarjem se spuščati v vojsko malemu kmetu in zaradi nekaj pedij zemlje za cesto, tega bi vam ne svetoval. Če bi šlo za vaše dobro ime in čast itd., potem pa; s tem pa si ne boste nič škodovali«. Poslušal sem jih. Od tega trenutka pa Boga zahvaljujem za to dobro misel, hodim v cerkev bolj pogosto. In tudi danes grem. Vi se greste poravnavat z odvetnikom, in jaz z Bogom.«

»To vaše poravnanje je seveda bolj po ceni, kakor moje, reče žalostno Brazdar, ko se poravnam z odvetnikom Žmikavcem, pridem tudi za vami. Počakajte me!« — »Počakam«, odgovori veselo Grudnik. —

Ta resnični dogodek nam je iz lastnega življenja pripovedoval neki kmet, ki ga v tej povesti imenujemo Grudnika. Dostavil je še, da to misel, da je v cerkev šel, mu je sam dobri Bog vdihnil, ker se je tako zognil nesrečni tožbi. — Preden pa so njegovemu sosedu Brazdarju prodali gospodarstvo, poravnal se je s tovarnarjem, ki ni bil tako slab človek. Ker pa Brazdar vendar zaradi dolgov ni mogel več gospodarstva obdržati, kupil ga je tovarnar, ki je Brazdarja pustil na njem za oskrbnika in mu dal lepo službo. — Brazdar je lepo preskrbel vse otroke in zdaj v miru živi.

Iz češčine preložil —n.

Smešnica. »Gospod zdravnik, potožil se je bogat velikojedec, zgubil sem vse veselje do jedi«. — »Le Bog daj«, odgovori zdravnik, »da ga noben ubog človek ne najde, zakaj v dveh dneh bi moral lakote umreti.«

Razne stvari.

(Pomagajmo Ljubljani) in ponesrečenim kranjskim bratom! S tem bomo zahvalili Boga, da nas je obvaroval hujše nesreče o potresu, in pokazali vsemu svetu: Dasi Slovenci nismo združeni politično v jedno celoto, ali popolnoma združeni smo po srcih! Pri biranju darov naše upravnistvo prav rado posreduje.

(Darovi za Ljubljano.) Mil. knezoškof in p. n. gg. duhovniki mariborski so včeraj zložili 440 gld., katera svota se je takoj odposlala preč. ljubljanskemu knezoškofijstvu. — Našemu upravnistvu sta poslala preč. g. kanonik dr. J. Mlakar 10 fl. in g. J. Wanuš, trgovec v Radgoni, 4 fl.

(V državnem zboru) je dne 23. t. m. prosil g. poslanec Miha Vošnjak, naj vlada skrbi, da se popravi mnoge po potresu poškodovane cerkve na Štajarskem. Predlog je bil sprejet.

(Potres.) V Mariboru je ta teden bilo par neznatnih sunkov. Med priprostim ljudstvom so sicer razširjena prerokovanja o potresih, toda teh čenč noben pameten človek ne verjame.

(V Gornjem gradu) sta vsled potresa v šoli dve učni sobi nerabni, ravno tako stanovanje sodnikovo. Cerkvi v Radmirji in Bočni sta tako poškodovani, da sta se uradno zaprli. V Novištifti se bode moralo poslopje, v katerem je bila šola, podreti.

(Iz Vitanja — o potresu.) Prvi sunec se je občutil ob 11. uri 17 minut in je bil najhujši. Zibala se je zemlja še večkrat po noči; nekateri so šteli 8—10 suncev. Tudi v torek zvečer ob 10. uri se je čutil potres. Škode ni posebne; straha so si pa nekateri mnogo zavžili.

(Po potresu v Celju) je preiskovala komisija poškodbe po hišah. Nevarne poškodbe ni nikjer. Od cerkev je le cerkva sv. Duha nekoliko trpela.

(Od Sv. Jurija ob Taboru.) Dne 22. t. m. 3/4. popoldne nas je zopet enkrat prav močno zazibalo. Manjši potresi se godijo skorej vsak dan. Navadili smo se jih že; le večji in močnejši sunci nas še vznemirjajo.

(Potres na Siciliji.) Potres, ki vznemirja naše kraje, seže daleč v Italijo. Na Siciliji se je v večih krajih čutil močen potres, ki je napravil precej škode. Na severu Rima se je v nekem kraju odprla zemljina razpoklina in je začela teči vroča žveplena voda.

(Iz Ormoža.) Dne 21. t. m. se je vršila v Frankovcih pri Ormožu volitev občinskega starešinstva. Županom je izvoljen gosp. Franc Pavlinič, kmet v Loperčicah; občinskim svetovalcem pa gosp. Matija Keček, posestnik v Loperčicah, ter g. Anton Praprotnik, kmet v Frankovcih.

(Občni zbor.) Prihodnjo nedeljo, 28. aprila, ima podružnica sv. Cirila in Metoda za Slov. Gradec in okolico pri Šancelnu v Starem trgu ob 3. popoldne svoj letni občni zbor, pri katerem bo govoril čast. g. Jožef Rozman, kaplan iz Dravograda. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Za občinske volitve) v Ljutomeru, ki se bodo vršile dne 4. majnika, bodo imeli narodnjaki volilni shod prihodnjo nedeljo popoldne po večernicah v stari pivarni. Želeti je, da se tega shoda vsi narodni volilci iz Ljutomera in iz okolice udeležijo.

(Zaupnica.) Občinski odbor v Višnji vasi je sklenil izreči gg. slov. poslancem popolno zaupanje in zahvalo, da so izstopili iz štajarskega deželnege zboru, kateri Slovencem nobene, še tako skromne pravice in zahteve noče pripoznati.

(Narodna čitalnica v Ptuj) priredi prih. nedeljo, 28. t. m., v korist po potresu poškodovanih Ljubljančanov gledališko igro »Revček Andrejček«. Vstopnina za ude 30 kr., za neude 50 kr. za osebo. Blagajna se odpre ob 7. uri. Začetek ob 1/2 8. zvečer.

(Trgovski shod.) Zaveza avstrijskih trgovcev je sklicala na dan 28. t. m. važni trgovski shod za Spodnji Štajar, Kranjsko in Koroško v Maribor.

(Katol. društvo »Eдинost«) v Vojniku je sklenilo, kakor slišimo, da se ne naroči na noben kranjski list, da se ljudstvo ne pohujša nad kranjskim preprirom.

(Cesarjevič Rudolfovo sadjerejsko društvo) za Spodnji Štajar ima v četrtek, dne 9. maja ob 9. uri popoldne v državnem »Štefanijskem vrtu« v Št. Juriju ob juž. železnici glavno zborovanje. Vspored: 1. Požlahtnjevanje ameriških trt; razkazuje g. Fr. Matiašič. 2. Nasvét. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Bralno društvo na Cvenu) priredi dne 5. maja veselico s tamburanjem in petjem ter gledališko igro: »Brati ne zna«. Ob enem bo se isti dan tankaj vršil okrajni gasilski zbor.

(Nesreča s puško.) V Konjicah je dijak Koler v štacuni svoje matere pregledoval neko puško. Puška je bila nabita, se je sprožila in kroglja nevarno ranila nekega v štacuni stoječega kupca.

(Tamburaški zbor) v Št. Pavlu pri Boljski priredi v kratkem koncert v prid onih ubogih, ki so v Ljubljani vsled potresa najbolj trpeli.

(Samomori v Mariboru.) V tem tednu so se zgodili trije! V usta se je ustrelil ter mrtev obležal neki kadet, v srce se je zadela deželni brambovec Štef. Bračko, rojen v ljutomerskem okraju, in Gašpar Semernik v gostilnici »zum Sandwirth«. Zmanjkalo je nezrečnejem ali pameti ali sv. vere.

(Nemško »Vorschusskasse«) so pred tednom ustanovili v Mariboru. Naši kmetje pa so nekdaj toliko skusili pri nemških »voršussverein« in »šparkassah«, da se bodo tudi te nove nemške »voršusskasse« skrbno izogibali!

(Krido) je napravil veleposestnik in tovarnar Martin Plešičnik pri Slov. Gradcu. Prizadeti so najbolj nemški gospodje iz slovenjegraškega okraja, katerih političen prijatelj je bil.

(Zajci) so po zimi veliko škode naredili po vinogradih. Ker je najemnik lova dolžan škodo poravnati, oglasilo se je v rogaškem okraju veliko vinogradnikov za odškodnino, katero so jim najemniki morali izplačati.

(Nov papirnat denar.) Naša in ogerska vlada se poganjata, da bi se izdal nov papirnat denar po 10 kron, ki naj bi nadomestil sedanje petake.

(Lakote umrlo) je v glavem mestu Angleške, v Londonu, l. 1893. glasom statističnega izkaza 52 oseb in sicer 37 moških in 15 žensk.

(Nemčurska olika v Ljutomeru.) V neki družbi se je govorilo o uzrokih potresa, in neki nemčur je rekel: »Mati zemlja se hoče otresti tega slov. mrčesa«. Fej!

(C. kr. kmetijska družba.) Svetli cesar so zopet potrdili izvolitev G. barona Washingtona predsednikom štajarske kmetijske družbe, ki priredi letos živinski razstavi v Ptuj in Radgoni.

(Bankovci po 1 gold.) še so, kakor znano, veljavni; umaknjenih je iz prometa in uničenih že 52 mil. 362.202 gld. S 1. aprilom je ostalo tega papirja v splošnem prometu še za 5 mil. 321.159 gld.

(Grozno zločinstvo) se je zgodilo v Benetkah v noči od 2. do 3. aprila. Neznani tatovi so v cerkvi »basonogih bratov« iz tabernakelna vzeli nad 200 posvečenih hostij in je raztrosili po cestah. Duhovniki so jih potem pobrali v slovesni procesiji. Patrijarh je zapovedal po vseh cerkvah službo božjo v zadoščenje.

(Izseljencem v Brazilijo!) Italijansko notranje ministerstvo je naznanilo redarjem v Pontablju, da morajo zavrtniti vse tuje izseljence, ki ne izkažejo, da morejo plačati prevoznjo iz Genove v Brazilijo.

(Spremembe pri sodiščih.) Premeščeni so gg. okrajni sodniki Novak iz Kostanjevice v Senožeče, Mat. Kobil iz Senožeč na Vrhniko, W. Gandini iz Idrije v Kostanjevico. Ljutomerski pristav g. Fr. Vedernjak je imenovan sodnikom v Idriji in g. Janez Presker, pristav v Krškem, je premeščen na Ptuj.

Kot nadomestilo za bobovo kavo se priporoča | Najokusnejša, edino zdrava in ob enem
po zdravnikih ženskam, otrokom in bolnikom: | najcenejša primes k bobovi kavi je:

KATHREINER-

KNEIPPOVA SLADNA KAVA.

Najčistejši prirodni plod v celih zrnih, ki se ne dajo ponarejati.

Se dobi povsod: 1/2 Kile za 25 kr.

Zdravje in moč „Kathreiner“ toč.

ČASTNI DIPLOM 1891-1894 8 ZLATIH KOLAJN

Pozor: zahtevajte in jemljite le izvirne zavoje z imenom „Kathreiner“.

Za vsako faro, za vsaki poštno-uradni okraj in za vsako okolico, kjerkoli je ljudska šola, se razumna, spoštovana in krepitvena oseba kot

opravnik in posrednik

proti ozira vrednemu postranskemu zaslužku od nekega avstrijskega finančnega zavoda prve vrste nastavlja. Ponudbe pod „III. 895“ Gradec poste restante. 12-25

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vitle, triere
čistilne mlino za žito
rezalnice za krmo
samodelujoče
aparate proti peronosperi
tlačilnice za vino
tlačilnice za sadje
mline za sadje
predmete za kleti, sesalnice za vse namene, kakor v
obče: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo
razpošilja v najnovejših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ
2/2 Praterstrasse Nr. 49

Bogato ilustrirani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku zastoj in poštne prosto.

Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušnjo.
Cene so se znova znižale! Prekupovalcem znaten popust!

Karol Tratnik,

pasar in srebrar

stolne ulice v Mariboru (Domgasse) št. 1.

priporočam se prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in dobrotnikom za naročila

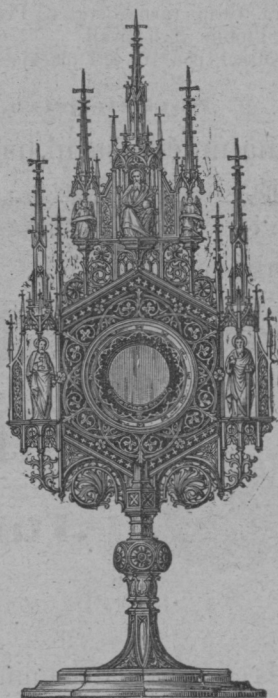
cerkvenih orodij in posode,

katere izdelujem iz zlata, srebra ali bronza, ali iz pozlačenih ali posrebranih družih kovin na primer: monštrance, kelihe, ciborije, lustre, svečnike, križe itd. v različnih slogih po najnovejših uzorcih in po najnižjih cenah.

Staro cerkveno orodje in posodo posebno dobro popravljam, pozlatim ali posrebrim v ognju.

10-12

Za vse svoje izdelke jamčim.

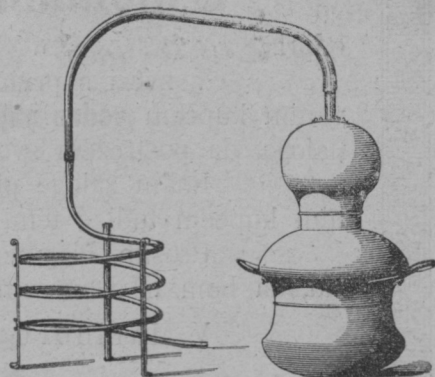
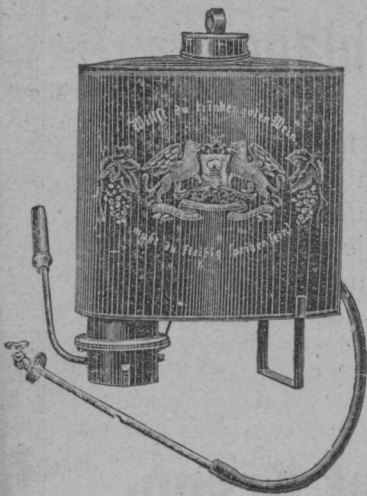
Priporočam svoje doma izdelane, 4 1/2 kilo težke, bakrene

vakuum peronospora - brizgalnice,

komad 13 gld. Kdor vzame 6 komadov, dobi 70% odpustka. 1200 komadov že v rabi.

Bakrene plošče, cevi, izdelani kotli za žganje in pranje vedno v zalogi.

A. Fiebiger,
kotlar koroške ulice 6,
v MARIBORU.

Št. 10656.

Razglas.

Za delavce: težake, tesarje in zidarje ter voznike z vpreženimi vozmi je v **Ljubljani** obilo trajnega zaslužka. Zato se pozivljejo, da pridejo semkaj in se oglašé pri podpisnem magistratu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
22. dan aprila 1895.

Župan.

Gledališke ulice, tik novega mestnega parka.*Le nekaj časa tukaj.***F. Berg-ova velika in slavnoznana menažerija.****Posebnost: dresura zverin.**

Veliko izbornih, lepih živali iz vseh krajev sveta, med njimi najlepši in največi levi vseh menažerij in zverinjakov.

Menažerija ima: 8 levov, tigre, leoparda, jaguarje, geparde, leoparda za lov, pume, severne medvede, medvede iz Himalaja, rujave medvede, hijene, volkove, največega slona na celem svetu, lame, antilope, kenguruje, opice, kače itd. itd.

Odprto vsak dan od 9. zjutraj do 9. zvečer. Vsako popoldne ob 4. in zvečer ob 8. uri glavna dresura in pitanje zverin.

Vspored predstave:

1. Natančno popisovanje živali. 2. Kazanje velikanske kače. 3. Afrikanški lov. Nastopi mlad krotilec zverin Mr. Roberti z divjimi levi in tigri. 4. Gospa ravn. Berg predstavi velikanskega leva. 5. Dresirani severni medvedi. Non plus ultra. Gosp. ravn. Berg. 6. Predstava čudnega slona „Beno“ z nedosegljivimi produkcijami. 7. Pitanje vseh živali.

Cena prostorov: 1. 50 kr., 2. 30 kr., 3. 20 kr. — Otroci pod 10. leti plačajo na 1. in 2. prostoru polovico.

Za mnogobrojni obisk prosí

Ravnateljstvo.**Oelz-ova kava,**

je najmočnejša in najzdravejša primes h kavi. Dobiva se v vsaki prodajalnici.

Naznanilo.

Dne 6. maja t. l. se bo prodajalo v Sp. Laščah, okraja Konjiškega, Schmidbauerjevo, poprej Pajekovo posestvo, obstoječe iz njiv, gozdov in travnikov blizu 16 oralov v meri. Na posestvu stoji gostilnica, mlin in kovačija. Proda se pod ugodnimi pogoji ali v celém ali po parcelah, oziroma gostilnica, mlin in kovačija posebej.

Spod. Lašče, 23. aprila 1895.

Anton Schmidbauer.

Na znanje!

Dne 6. maja t. l. se bo prostovoljno prodalo posestvo Terezije Hrastnik v Spod. Polskavi, okraj Bistrica, obstoječe iz štirih poslopij in 22 oralov zemlje, v celém ali na parcele. Posestvo leži blizu železnice ter ima dobra poslopja.

Spodnja Polskava, 23. aprila 1895.

Terezija Hrastnik.

Hiša v lepem romantičnem kraju kozjanskega okr. blizu župnijske cerkve in šole, pripravna za gostilno in mesarijo z lepim gospodarstvenim poslopjem, rodov. njive in travniki, mnogo sadnega drevja, lep gozd in dobro obdelovan vinograd (vsega skupaj okolu 25 oralov) se takoj proda. Vse drugo se izve pri upravnistvu „Sl. Gosp.“
1—3

Hiša se proda prostovoljno jako po ceni. Več se zve pri lastniku v Studencih pri Mariboru, Lembaška cesta št. 84.
1—3.

Veliki živinski in kramarski sejem pri Sv. Antonu v Slov. gor. bode v soboto, 27. aprila t. l.
2-2

Jožef Krenn**K Sv.****P. n.****Maribor, grajski trg št. 1.****Juriju.**

S tem prijazno naznanjam, da sem z današnjim dnevom na tukajšnjem trgu, grajske ulice št. 1. v hiši gosp. Karola Pachner-ja popolnoma založeno štacuno

z modnim, suknenim in običajnim blagom

odprl.

V zvezi s prvimi tovarniškimi tvrdkami teh vrst mi je mogoče, velespoštovanim kupcem vedno najboljše po najnižji ceni ponuditi, in zmirom bode moja posebna naloga, da postrežem svojim p. n. kupcem z dobrim blagom najceneje in solidno.

Imam zaloge platnenih in damastnih tkanin, zatorej mi je mogoče, spoštovanim kupcem tudi s temi robami najboljše kakovosti najceneje postreči.

Prosim, blagovolite me s svojim obiskom počastiti, vsak čas si bom prizadeval, da bom izkazano mi zaupanje opravičil in stalno ohranil.

V Mariboru, dne 22. aprila 1895.

Z velespoštovanjem

Jožef Krenn.

1—3